

RATOWANY (11) *part praet pass pf i impf*

pf (6) *LubPs*, *Mącz* (2), *NiemObr*, *LatHar* 673, *SkarKaz*, *impf* (5) *RejWiz*, *BiałKat*, *GrabowSet*, *LatHar* 252, *WysKaz*.

ratowany (9), **ratowan** (2).

Pierwsze a oraz o jasne; w formach złożonych drugie a jasne, w formie niezłożonej pochyłone.

sg m N ratowany (3), *ratowan* (2); ~ (*praed*) -*any* (2) *NiemObr*, *LatHar*, -*ån* (2) *LubPs*, *RejWiz*. ◇
n G ratowan(e)go (1). ◇ *pl N m pers ratowani* (4). *subst ratowan(e)* (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: ratowan(y) od kogo (3).

Sł stp, Cn, Linde brak.

Któremu udzielono (udzielano) pomocy w trudnej, zwykle niebezpiecznej sytuacji; niekiedy z pozytywnym rezultatem, tj. ocalony, uratowany; servatus Mącz (11) : Mącz 389a; gdyż Piotr w teyże godzinie po wyznaniu/ od páná fzátánem názwan: y potym rychło ísprofnie y ízkárádzie vpadł/ iż gdyby był od páná nie zádžierzány/ áni rátowány/ pewnieby był od bran piekielnych przewyćżony. NiemObr 33.

ratowany z czego (2): *Przetoż ná exekutory/ ná przyiáciele/ ná fynty/ ná kápłany/ ktorzy powinni wykonywác to co im vmárli poruczyli/ w ofiárách y Mízách świętych: wftánie ná dzień fádny wielkie ofkárzenie ich/ od tákich vmárłych: y muřzą to ćierpieć co oni ćierpieli/ ktorzy przez ich ftáránie z powinney ípráwiedliwości [= zasłużonej kary] rátowáni być mogli. SkarKaz 386b. Cf Wyrażenie.*

ratowany czym (3): *Ná oftátek ten pożytek przynosi nam Spowiedź: iż gdy fy Kápłanowi ípowiádamy/ nie tylko tám poráda iego y pobożnym nápominánim bywamy rátowáni: ále [...] BiałKat 378v; LatHar 253; Nic niewiem o Czyścu/ iedno że tám Duřze ćierpią/ ktore vczynkami y modlitwami nářzymi mogą być rátowane. WysKaz 39.*

ratowan(y) w czym (2): *LubPs aa3; Szukáią ludzie/ zewřząd ogárnieni [upałem]/ Ziola/ owoce/ pořilenia/ chłodu/ By w letnich ogniách byli rátowani GrabowSet C2v.*

W połączeniu szeregowym (1): *A tu [Pan Krystus] w ofobie swoiey opowieda/ iż on w męce řwey dziwnie był rátowan/ y przeřtrzeżon/ y řławnie vwielbion. LubPs aa3.*

Wyrażenie: »z szkody ratowany« (1): *Ex naufragio tabula Proverb. Z wielkiej řzkody nieco rátowanego. Mącz 22c.*

a. *Przez Boga w zagrożeniu duszy lub ciała [w czym]* (2) : *álem ia ták řlychał/ Iż on vbogi Iádam trudno w tym wytrwác miał/ Kiedy nie był iuř w tym nic rátowan od Bogá [tj. Bóg nie pomógł mu w podjęciu decyzji między dobrem a złem] RejWiz 133v.*

W połączeniu szeregowym (1): *od niegoř [Boga] z rozmaitych niebeřpieczeńřtw wybáwiony/ grzechow vchowány/ z błędow wyrwany/ w nieumieiętnořci wyćwicżony/ w pořliźnieniu rátowany/ w powáleniu podźwigniony. LatHar 673.*

Cf **RATOWAĆ**